

къмъ народа? — Тъ сички били на това убѣждение, че народа не може да се просвѣти и че него не трѣба никой да просвѣштава. Сички мислили, че суевѣрие-то е необходимо за народа, а никакъ не гледали да отварятъ очи-тъ на народа. Кога философи-тъ се опитвали да говорятъ за политика, тѣ кроили една такава наредба, по която сички работятъ, а философи-тъ само ѣдѣтъ и непрестайно размишляватъ за суета-та на сичко што е земно и тѣлесно.

Какъвъ най-сетнѣ трѣбаше да бѣде резултата на това: homo homini lupus? Разни-тъ народности, които не умѣяли да живѣятъ въ приятелство помежду си, нито пакъ били кадьрни да обогатятъ една друга чрезъ мирно-то и плодовито промѣнение на произведения-та отъ физическия и умствения трудъ, не имъ оставало друго, освѣнъ да се биятъ, да се каратъ, да разоряватъ и да поглѣштатъ една друга. Дѣйстви-телно и тѣй стана.

Най-послѣ кога сички-тъ народности, които живѣяхъ около Срѣдиземно-то море прахосали и изхабили своя-та сила, трѣбаше да подпаднатъ подъ власть-та на една макаръ коя-да-е държава, — разумѣва се подъ власть-та на оная, която бѣше най-малко изнурена, изпребита и ослабена. Така и стана. Римъ съ свои-тъ насилия съвсѣмъ изкорени междуособния бой по брѣгове-тъ на Срѣдиземно море. Покорение-то на сички-тъ направило общи поредѣкъ и спокойствие. Религии-тъ и народности-тъ неволно се смѣсвали и съединявали. Грапавость-та, по причина на сѣкидневни-тъ сношения, все повече се изгла-